Kőszeg, 1917. október hó 21.-én. 42. szám. XXXVII. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 korona, postai szétküldéssel 7 korona
Egyes szam ára 12 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szam.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számittatnak.

A népakarat érvényesülése.

Bekekészségünk nyilvánitásával nem fukarkodunk, ugy hogy ellenségeink immar tudhatják, hogy a tartós béke biztositásán kivül semmi mást a háboruval elérni nem akarunk.

Ezt megint bebizonyitotta a német birodalmi nagy szótöbbséggel elfogott békemanifesztum. A német nép békét akar, s vele együtt mi is. Nem azért mert gyengék vagyunk, mert nem tudjuk tovább folytatni a háborut, hanem mert minden elfogulatlanul itélkezőnek be kell látni, hogy a további vér- és vagyonfecsérlés hiábavaló erőlködés, mely döntő változást nem eredményezhet.

Békét akarunk, nem mert meguntuk a háborut. Nekünk az sohasom kellett, nem kerestük, nem gyujtottunk a tűz alá, nem mi voltunk azok, akik a helyzetet annyira kiélesitették, hogy rejtett vagy nyiltan bevallott hóditási és pusztitási célok hajszolasa kedveért az egész világot vértengerbe fulasztották.

Nem lehet ezt a történelmi igazságot eléggé gyakran hangsulyozni, s ha ma már alig van nép, mely ne sóvárogna a béke után, jó lesz most meg ujból utalni arra, hogy a mi népünknek, a mi szövetségeseinknek a háboru sohasen volt kivánatos, az ellenséges népek is csak kezdetben hevültek érte, de most már ők is megelégelték a három esztendős, önmarczangolással járó öldöklést és ha a vérveszteségtől, gazdasági hanyatlástól elkedvtelenitve, elcsügesztve, mégis folytatják a háborut, ezt csak vezetőik kényszerének engedve teszik.

Ezek a vezetők! El vannak vakitva attól a hiu, gyülölségszülte vágytól, hogy okvetlenül beadjuk derekunkat. Veszteségeiket nemcsak kiköszörülni, azokért meg nem érdemelt jutalmat akarnak szerezni. Békeajánlatainkat nyersen, durván elutasitották, azokat csak arra tartották jóknak, hogy elámitott népeiket tovább is hitegessék, azzal — a tényekkel nemcsak hogy nem igazolható, de egyenesen ellentetes — állitással, hogy a szövetségesek lakossaga anynyira kimerült a koplalásban, hogy életre-halalra megakarja magát adni, hadseregeink pedig már nem győzik tovább. Bünük annal nagyobb, mert ők maguk is nagyon jol tudják, hogy élelmezési nehézségeink dacára sohasem fog sikerülni bennünket kiéheztetni, ami pedig hadseregeinknek akcióképességét illeti, arra nézve elég tiszta képet nyujt az a tény, hogy nagy ellenséges területeken vetettük meg labunkat és onnan vitéz katonáinkat elüzni meg a leglármásabban hirdetett offenzivával sem sikerül nekik.

Nem lehet béke, mig ellenségeink rémséges áldozatokat követő támadásaik hasztalanságát be nem látják Azért csak helyeselni lehet, hogy a német birodalmi gyülés, amikor a békekötésre való hajlandóságunkat ismet egyszer és most már semmi csürés — csavarással félre nem magyarázhatóan kijelentette, ujabb békeajánlatot nem akart az ellenséges vezérférfiaknak áskálódásokra, csalafintaságokra alkalmas eszközt a kezükre adni.

A német nép fenhangon hirdeti, hogy békét akar es ha az ellenség e cél elé elhárithatatlan akadályokat nem gördit, akaratának érvényt is fog szerezni.

Mikor jutnak el a vezéreink által nem is annyira elámitott, mint inkabb kényszeruralom alatt tartott ellenséges népek idáig?

Jog és erőszakosság.

Erőszakkal nem lehet a jogot győzelemhez juttatni. Aki jogi döntést vár, annak kezdettől fogva le kell mondani a fegyverrel való döntésről. Fegyverrel kiküzdött győzelem után csak az erőszak békéje következhet, az ilyen béke pedig sohasem lehet állandó.

Hogy ennek az igazságnak praktikus értéke lehessen, valamennyiünk felfogasa gyökeresen meg kell, hogy változzék. Mert ameddig nem vetik el azt a tételt, hogy a jog a hatalom következménye, igazuk van azoknak, akik a hatalmat többre becsülik a jognál és a hatalomért küzdenek, hogy megszerezzék az élethez való jogukat A világ fegyverleszerelésének feltetele épp az ellenkező: a hatalom kell, hogy következménye legyen a jognak Nem szabad létezni hatalomnak, mely jogban ne gyökerezne.

Min alapuljon azonban a jog? Egész egyszerüen a lét elismerésén. Mephisto mindent tagadó szelleme azt mondja: „Ami létezik, erdemes arra, hogy tönkremenjen." Az embernek ellenben azt kell mondania: „Ami létezik, érdemes, hogy tönkre ne menjen."

A legjobb rend, mit az emberek maguk és a természet és egymás között teremthetnek, egyuttal a legjobb jogrend is. Az egymás mellett élés legnagyobb célszerüsége: jog és igazság. Igy a jog nem függ többé az időnkénti hatalmi viszonyoktól, hanem a legjobbnak elismert organizációtól.

A választott birósag gondolata, mely oly sokat foglalkoztatja most a békét összekovácsolni akaró politikusokat, kizárólag azon a gondolaton épül, hogy a hatalomnak nem szabad másnak lenni, mint a jog következményének. Az államoknak egymás közötti viszonyukban csak annyi hatalom juthat, amennyit nekik az államok összessége jogúk gyanánt elismer. Csak a jognak legyen hatalma, vagyis más szóval: erőszakot csak annak keresztülvitelére legyen szabad alkalmazni, amit jog gyanánt elis nernek.

Minden jog forrasa pedig az a tetel: ne károsits meg senkit! De az én létjogosultságom sérti felebarátom létjogosultságát. Ezt a megkarosítást a minimumra leszoritani, az emberi organizáció célja. Aki a jogot megsérti, az megsérti az organizációt. Sokszor engem kell megkarositani, hogy egy másik vagy mások, vagy az egész köz ne károsodjanak.

Az én elkerülhetetlen károsodásom mértékét a birónak kell megallapitani. Itélete arra való,

„Elesett!"

Nyiló május napos napján
A kerti hárs lombja alatt
Reménytelten két ifju sziv
Szerelemre ébredt, fakadt ...

Sötét ködös őszi napon
A szoba asztalszéke felett
Keservesen sir a leány,
Mert olvassa, hogy — elesett.

Ősszel.

Csendes völgynek ósdi padján lepihentem,
Szilaj paripaként multba repül lelkem,
Arra, amerre a távol messzeségben
Tépett ködfoszlányként kedves gyermekségem
Aranyos évei bolyongnak. És gyorsan
Vágyam, hogy lefogja, utánuk ossan —
Minden csak puszta lég!

De nézd, ifjuságom mint várágos fácska
Ottan virit! Majdnem a földig lerántja
Ezer reménybimbó duzzadó agait.
„Örvendj!' Szól a lélek. Ám nyomban mindannyit
Letépte tavasznak viharos gyors szele
S gyümölcsé nem lett, nem lett egyetlen egyse! —
Minden csak csalódás!

Deres már a hajam, görnyedt már a testem.
Nemsokára eljő a szünóra, sejtem.
Nézem a lombtalan fákat s egy feliraton
A szemem megakad; mosollyal olvasom:
„Lelkedet e kies völgy csendes ölében
Örömnek szelleme lengje körül!" Értem:
Ilyen az élet is!

Bernhard Keresztély.

Uti impressziók.

Mindenki, ki most utazásról kerül haza, azt hangoztatja: kinek nincs sietős dolga, az maradjon idehaza. Igaz! Miután azonban Mária Zellbe évek óta készültem „egy elintézetlen ügyet" rendbe hozni, a több oldalról elhangzott figyelmeztetés dacára feleségemmel utra keltem.

Az első nagy kellemetlenség Kópházánál, az átszállásnál ért. Noha a déli vonat nagy késéssel robogott be, még sem tudtam jegyet váltani, annyi utas volt. Berobogván a vonat, az utazó tömeg, mint rohamozó honvédeink az ellenséget, megrohanta az amugy is tulzsufolt kocsikat. Mi hála hősieskedésünknek, egy álló helyet vivtunk ki magunknak, szánakozva visszanézve a kevésbé hős utasokra, kiknek sehogysem jutott még álló hely sem és várhattak a késő este megérkező vonatra.

A másik kellemetlenség Baden-nél ért, hol igazolásra szólitotta fel egyik osztrák rendőrtiszt az utasokat. Elég óvatos akartam lenni, elutazásom előtt eljártam a rendőrhatóságnál, megtudni, szükséges e valami igazolvány? Ott azon felvilágositást nyervén, hogy nem igazolvány nélkül keltem utra*) Jó, hogy még hivataloskodásom alatt a vöröskereszt egylettől kiállitott igazolvány féle jegy volt nálam, mely nélkül vissza térhettem volna — haza. Ekkor mondotta a többi utas, hogy Baden-be még igazolvánnyal sem bocsátanak be senkit, erre külön engedély kell. Miért e rendkivüli szigor? Megtudtam Ma már különben mindenki tudja. A szigoru hatósági vizsgálaton is átesve, megérkeztünk végre — Bécsbe.

Bécsben mintha a nagy háboru az emberek kebIében nagyobb nyomokat hagyott volna vissza, mint a birodalom másik székes fővárosban, Budapesten. Igaz, hogy Budapesten mult évben voltam és a háboru most talán Budapesten is sulyosabban érezteti hatását, különben nem bocsátotta volna ki a belügyminiszter az idegenek ellen oly sok polemiára okot adott rendeletét.

Ami Bécsben legelőszor feltünt és engem bámészkodásra megállittatott: egy porosz katona volt „mit der Pikelhaube." Járása, magatartása, arcában visszatükröző lelki dispozitiók, elárulták a telsulyban levő ellenség feletti superioritását. Nem, nem! Ily katonaságot nem tudnak leverni, ily katonaság csak győzni tud.

Ily győzelemittas hangulatban indultam a Praterben levő hadi kiállitásba, melynél nagyobb aktuális, de szomorubb ujdonság most Bécsben nincsen. E kiállitast a cs. és kir. hadügyminiszter, az osztrák Landvehr miniezter és a hadügyminiszteriumnak tengerészeti osztálya rendezték.

A „Trophaenhalle"-ban (hadizsákmányok tárlata) látni egy részét mindazon katonai tárgyaknak: fegyvereknek, munderoknak, csákoknak, zászlóknak stb., melyet vitézeink a szerbek-, oláhok-, olaszok- és oroszoktól zsákmányoltak. Láttam azon ágyu szörnyeteget is, melyet katonáink Assiagonál elfoglaltak. Ha még amit a k. k. Landvehr-, tüzérség-, munició, robbanó szerek-, pionier-, vasutiezred-, tengerészet, katonai egyébb felszerelésről stb. elénk tártak! Mily találékony volt az emberi elme a gyilkoló eszközök gyártásában, a katonai technikában! És ezen sok eszközt, energiát nem az emberiségért, hanem az emberiség ellen használják! Ez volna az embereknek rendeltetése? Mikor térnek magukba?

Végre elfáradva a járkálásban, a sok ezer s ezer tárgynak szemlélésében, helyet foglaltunk a legközelebbi ülőhelyen, közel a „Rollbahn"-hoz. A „Rollbahn" (gördülő vasut) látványosság azonnal egy régebbi kedves emléket ujitott fel, midőn János barátommal

*) Bizonyosan Bécsbe vagy Máriacellbe kérte s oda nem is kell igazolvány. Szerk.

hogy több közül a legkisebbet találja meg és az én megkárositásomat tartsa annak, ami legközelebb fér az igazsághoz. Akkor aztán nem lehet már más vitás, mint két vagy több baj egymáshoz viszonyitott mértéke.

De már annak a tételnek az általános elfogadása is, hogy csak azt a megkárositást tartsák jogosultnak, melyek a birák legjobb meggyőződésük szerint a legkisebbnek tartanak, igen nagy vivmány volna. Hogy foszlana akkor széjjel a történelmi igény cafrangja! Csak a kor eleven igényei maradnának megdönthetetlen jogok.

Csak ily felfogás érlelheti meg a kölcsönös megértés révén szerzendő béket. Mert történelmi jogokon sohasem fognak megegyezni, csak célszerüségeken. Szabadság, önrendelkezés, demokrácia — keresztülvihetőségük legszelső határaig — ez esetben önként értetendő jogok lesznek.

Városi ügyek.

6215/917 **Hirdetmény**

Közhirul adom, hogy a helybeli Kath. Népszövetség a városnak átadott 400 drb. zsákot azon zsákokból, melyeket annak idején a népszövetségi ellátásra jelentkező felek szolgáltattak át. Miután a Népszövetség a liszttel való ellátást nem vállalhatta, hanem azt a városi hatóságnak kellett vállalnia, ennélfogva a zsákokra a városnak van szüksége, hogy a liszttel való ellátás zavartalan menetét biztositsa, miért is a zsákokat átvettem, és igy azok közcélra fognak szolgálni.

Kőszeg, 1917. október 18.

Jambrits Lajos polgármester.

6246/917 **Hirdetmény**

Közhirré teszem, hogy a Szabóhegyi vágásban levő kemény ágfa f. hó 22-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen el fog adatni.

Kőszeg, 1917. október 20.

Jambrits Lajos, polgármester.

6061/917 **Hirdetmény**

Közhirré teszem, hogy a nyers disznó-, szarvas-, őz- és zergebőrökért, valamint a kész bőrökért követelhető legmagasabb árak valamint a nyers marha és lóbőrök sózásáért és a nyers borjubőrökért követelkető legmagasabb árak a városházán a polgármesteri irodában mindig betekinthetők.

Kőszeg, 1917. október 20.

Jambrits Lajos, polgármester.

5106/917 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy az 1917. évi ált. jöv. pótadó kivetési lajstrom 1917. október 15-től—október 22-ig közszemlére ki van téve. A közszemlére kitételnek a felebbezési határidő megállapitására nincs kihatása, mert a közszemlére való kitétel csupán az adókivetés nyilvánosságának és az adózók bővebb felvilágositásának érdekében történik. A kivetés ellen irányuló és a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézendő felebbezésnek — az adóiv kézbesitését követő 12 nap alatt — a pénzügyigazgatósághoz a község által kivetett adónemeknél a községhez is adandók be.

Kőszeg, 1917. október 14.

Jambrits Lajos, polgármester.

6174/917 **Hirdetmény.**

Közzéteszem, hogy a gőzmalmi laktanya előtti káposztás kertek kataszteri felmérése f. hó 22.-én fog eszközöltetni. Felszólitom az illetékes birtokosokat, hogy ezen időre birtokukat képező területet a tényleges birtokos nevével és lakásának kitüntetésével ellátott karókkal jelöljék meg. Ezen megjelölés saját érdekükben történik, mert a felmérés szerint lesz a telekkönyv felállitva. Annak helyesbbitése pedig csak a tulajdonos terhére történhetik.

Kőszeg, 1017. október 19.

Jambrits Lajos, polgármester.

5434/917 **Hirdetmény**

Közzéteszem, hogy Kőszeg város tulajdonát képező Bedőeshalastói II. sz. részlet árokpart f. évi október hó 21.-én d. e. 11 órakor a városi számvevőség irodájában nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Kőszeg, 1917. október 17.

Jambrits Lajos, polgármester.

6235/917 **Hirdetmény**

Harcoló hőseink érdekében.

A háboru negyedik évében midőn, ujra a tél előtt állunk, dicsőségesen küzdő hadseregünk fehérnemű hiányban szenved, mi veszélyezteti katonáink testi egészségét. A hadsegélyző hivatal felszólitására felkérem városunk minden egyes polgárát, főkép minden háziasszonyát, sziveskedjék fölöslegéből a gyüjtőknek adni férfi vagy női alsó ruhát, legalább harisnyát, szoknyát, törülközőt, asztalkendőt, ágyneműt, mindenféle fehér, szines, tarkavászon, pamut, karton, barchent és egyéb holmit, amely alsóruhaként viselhető vagy alsó ruha készitésére vagy javitására alkalmas.

Mindezen tárgyak összegyüjtésére a jövő hét folyamán a helybeli főgymnizium tanulói fognak házról házra járni. Kérem a város közönségét, fogadják őket szivesen és adakozzék mindenki tehetsége szerint.

Kőszeg, 1917. október 19.

Jambrits Lajos, polgármester.

Helyi hirek.

Iskolai szemle. Wagner János miniszteri szakfelügyelő több napon át megtekintette a helybeli róm. kath. tanitónőképzőt és legmagasabb megelégedésének adott kifejezést távozása alkalmával.

Kitüntetés. Freyberger Ferenc honvédhuszárhadnagy, akit nem csak itthon, de bajtársai a harctéren is igen kedvelnek s akinek mellét már négy vitézségi érem diszíti, nem szükséges tehát különösen kiemelni, hogy mily kitünően állja meg helyét e világháboruban és méltó a honvédhuszár katonai mivoltára, ujabb fényes kitüntetésben részesült. A legutóbbi harcokban már mint tiszt, utóbb mint a rohamcsapatok egyik vezére teljesitett eredményes szolgálatai elismerésenl Őfelsége a hadiékitményes katonai érdemkereszttel tüntette ki, ezredparancsnoka pedig kiváló nehéz teljesitményei kipihenésére soronkivül szabadságoltatta 20 napra. Itthon lévén, számosan gratuláltak kitüntetéséhez.

Katonai előléptetés. Dr. Kukulyevič József volt kőszegi m. kir. állatorvos, népf. alállatorvos, aki 30 havi keserves és szenvedésteljes szerb, majd olasz hadifogságból mint csererokkant került haza, 1914. évi novemberi ranggal katonai állatorvossá nevezték ki. Jelenleg a cs. és kir. 10. huszárezredben Székesfehérváron teljesit szolgálatot.

Kitüntetés. Kirchknopf Bélk orvostanhallgató, ki a háboru kitörése óta közegészségügyi szolgálatot teljesit tábori és mozgó kórházakban és egészségügyi hadnaggyá léptettetett elő, kitünő szolgálatai elismerésére a hadiékitményes arany érdemkereszttel lett kitüntetve.

Házasság. Schertler Pál, 69. Hindenburg gyalogezredbeli százados, szerdán kötött házasságot Rákosy Margittal, Rákosy Ferenc nyug. csendőrőrnagy leányával. Mint tanuk szerepeltek Schertler Frigyes Bécsből és Unger Károly tart. főhadnagy.

A kereskedelmi kamara kiváló titkára, Dr. Taizs Károly jubileuma alkalmából létesitendő jótékonycélu alap gyüjtése városunkban is szép eredménnyel jár. Freyberger Sándor szappangyáros, kamarai belső tag gyüjtőivén eddig már jegyeztek: a Kőszegi Takarékpénztár 500, Eisner Kamil 300, Schaar József 200, Freyberger Sándor 100, Czeke Gusztáv 100, Müller Ferenc 100 koronát.

A hangverseny, melyet budapesti előkelő művészek itt és Szombathelyen e héten rendezni kivántak, elmarad. Szombathelyen akadt meg a dolog, hol a rendezést vállalt társadalmi tényezők más jótékonycélu előadások rendezésével vannak elfoglalva s igy csupán egy városba, még pedig a kisebbe eljönni nem biztositotta volna a művészek igényeit, még kevésbbé a jótékony célt. Máskorra halasztották. Akik már előjegyeztették magukat, sziveskedjenek ez uton ezt tudomásul venni.

Az uj trafikrend nem vállott be. Sem itt, sem másutt. Csütörtökön délután öt órakor minden tőzsdében, van vagy husz, egyszerre történt a kiárusitás, katonai- és polgári őrség igyekezett a rendet fentartani, de nem sikerült. A kis trafikok csekély készlete gyorsan kifogyott és ezután uzsgyi neki, a város minden ráérő dohányosa megint csak itt termett a nagy tőzsdénél, hol sohasem volt ekkora tolakodás. Sötét is volt, tehát ez még sulyositotta a rendfentartást. A fogyasztók remélt megosztásából tehát semmi sem lett. Még egy baj volt ezuttal. Dohány nem jött, csak szivar, az is kevés. Ez még fokozta az ezért való tülekedést. Sokat hangoztatják, hogy a jegyrendszer lenne alkalmas a helyzeten segiteni. Ennek a végrehajtása azonban lehetetlen, mert a szállitmány bizonytalansága miatt nehéz az elosztás megállapitása. A pénzügyőrség csak afelett őrködik, hogy az elosztás igazságos legyen, a rendőrhatóság csakis az utcai rendfentartás felett. Ezek tehát nem segithetnek a bajon. A trafikos sem, mert annak kiszolgálni kötelessége. Felülről kell tehát várni egy uj bölcsességet. No hiszen várhatunk!

Meghalt az öreg Kluge János, egykori igen keresett kékfestő, a polgári kaszinó mindenese. Valamikor szebb napokat élt, jómódban volt, de a sors lesujtott reá és azóta bizony szükesen küzdött meg az élettel, miglen a kaszinói alkalmazás enyhitett rajta. Eleinte türhető volt ez reá nézve, de mikor a Kaszinó látogatottsága is megcsappant, bizony megint csak azt tapasztalta, hogy akit a sors egyszer üldözőbe vesz, ember legyen az, ki azzal megküzdeni képes. Ő már öreg volt ehhez, elviselte tehát megadással. Hosszabb betegeskedés után 67 éves korában e héten hunyt el. Szegény magára maradt özvegye siratja, ki hüséges odaadással osztotta meg vele az élet egykor boldog, utóbb szomoru napjait. Dr. Stúr Lajos, a Kaszinó volt elnöke, aki a Kaszinóhoz alkalmazta, most sem feledkezett meg róla. Gyüjtést rendezett a tagok sorában az elhunytnak teljes szegénységben maradt özvegye javára — ez volt utolsó kivánsága — 168 koronát eredményezett ez, melyet már kézhez is kapott és arra kért meg bennünket, hogy ez uton fejezhesse ki mélységes háláját az iránta tanusitott jóságért. A Kaszinó az özvegyet továbbra is megtartja szolgálatában.

Mérleghitelesités folyt egész héten át a városházán. Gallus szombathelyi hitelesitő végezte az időszaki hitelesitést. Sok dolga akadt, mert már négy éve nem történt hitelesités. Mivel pedig még mindig sok a jelentkező és az elkésetteknek Szombathelyre kellene utaznia, a hatóság kérésére e hó 21-én ujra eljön és elvégzi az addig vagy e napon jelentkezők ügyeit. Használják fel ez alkalmat, mert a mértékek ellenőrzése és a mulasztók büntetése a jövőben nagyon szigoru lesz.

A felülvizsgált cipők. A májusi vásáron lefoglalt cipők ügyében hétfőn délután volt a tárgyalás a rendőrbiróság előtt. Azért tüzte ki e napra, hogy a vidéki cipészek külön ne terheltessenek. Megjöttek mind, de cipészsátor nélkül, természetesen áru nélkül is (azt mondták, hogy most még kétszer annyi árért sem tudnak árut vagy anyagot szerezni) s igy ez az előzékenység kárba veszett. Minthogy a soproni ármegállapitó bizottság két pár cipő kivételével az árakat megfelelőnek találta s csupán a minőség megnevezése nélküli árcédulák ellen tett még kifogást, csak nagyon enyhe büntetés érte őket, a lefoglalt cipőket pedig kiadta nekik a hatóság. Mint már közöltük, vallomásuk alapján (melyet valamennyien a soproni tárgyalásnál megismételtek), a nekik tuldrágán eladott bőrök és talpak miatt megindították az eljárást a sárvári és szombathelyi bőrkereskedők ellen is, de ennek eredményét nem tudjuk. A sárvári cipészek azt mondták, hogy ott a kereskedőt felmentették. — Ime ez a sok herce-hurca az eredménye a cipőármegállapitásnak.

Talpbőrlopást jelentettek fel a rendőrségnél a hétfői vásár alkalmával. Egy korcsnázsi vidéki susztemak 120 deka talpbeszerzését tulajdonitotta el valaki. Nyomozás alatt akadt egy tanu, aki egy pervanyi cigányfiut jelölt meg. Esztner rendőr kerékpáron ment utána. Előbb ért oda, bevárta az uton nem látott gyanusitottat, de nem volt nála a keresett talpbőr. De mert nem hittek a rendőrileg ismert cigánynak, a további nyomozás folyamatban van.

a gyermekek kedvéért Bécsbe rándultunk és ugyancsak a gyermekek kedvéért mi szülők is felültünk ilyen vasutra. Hogy örültek ami gyermekeink! Ejh! de eljárt az idő. Azóta Jani fiam már a fronton van, nincs is meg azóta azon kedv, öröm, aminő akkor Bécsbe vitt.

Visszatérve a városba, szemembe ötlöttek azonnal az esti hirlapoknak ritkitott betükkel az isonzói harcokról közölt azon hire, hogy az orosz hadvezetőség honvéd katonáinkkal szemben francia vadász csapatokat állitott, kiknek rohamozását honvédeink természetesen visszaverték. Tehát honvédeinknek vitézségét ellenségünk is nagyra taxálja, vele szembe elite-csapatokat küld, — hála az égnek, hiába.

De az isonzói frontról érkezett ireken felül izgatott még a magyar kormányválságról elterjedt hir, mert a válság hirtelen jött. Inkább a bécsi lapokra voltam kiváncsi, hogy azok mit irnak rólunk? Ugy közvetlen hallani a véleményt, ingerlékenyebb, mint odaháza olvasni. Ha vitéz honvédeinkről tudtak melegebb hangon irni, majd csak megirják meggyőződésüket a magyar kormányválságról is. Meg is irták. A N. Fr. Pressenek azon hire hogy a „Világ", a választói blokknak vezérorganuma bizalmatlan a Wekerle megbizatása iránt, különösen lebilincselte figyelmemet. Mindezen politikai hirek, mind a hadi kiállitáson szerzett impressziók és azon tapasztalat, hogy valutánknak elértéktelenedése folytán egy Németországban kiadott szakkönyvet 23 koronával drágábban kellett megvásárolnom, (akkor hát mennyi millió és millió kára van országunknak más bevásárlásai után?) bő anyagot szolgáltattak aznap bensőbb elmélkedésre.

Mig vitéz katonáink legendás hősiességgel verekednek és édes hazánkba oly mohón betört ellenséget kiüztek, addig vezető férfiaink is nagy küzdelmet folytattak, nem azonban édes hazánk érdekeiért, közgazdasági viszonyainknak javitásáért, hanem valami fényes stallumért. — Ez ádáz küzdelem közt nem jut eszükbe a bécsi kiállitáshoz hasonló és első sorban a magyar katona hősiességét glorifikáló kiállitást rendezni. Azaz olvastam, hogy nemrég Margitszigeten szinte hadikiállitás nyilt meg, de távolról sem közeliti meg a bécsi kiállitást, mely Bécs nagyságát s dicsőségét hirdeti és oly ügyesen mutatja be az e g y s é g e s hadsereget, melynek pedig mindig a m a g y a r volt — első katonája!

Az ország vezetésére hivatott férfiaink azonban nem érnek reá ily aprólékos ügyekkel foglalkozni, arra sincs idejük, hogy valamit is tudnának kigondolni romlott valutánknak helyreállitásához. Nem! Ily közhasznu tevékenységre nincs idő, talán erő s képesség sem. Ennél könnyebb a Kristoffy féle gyanus palántát most elültetni. Elültetésére — sajátságos — a mostani időt találták alkalmasnak. Miután külföldről importálták és nem honi talajból fakadt, soha nem kellett. (Különben nemsokára majd meglátjuk, milyen a javaslat.) Nekem azonban csak az jó és kedves s csak aziránt van bizalmam, mit a honi föld érlel. A hegyaljai bor, az alföldi buza, a bánáti dohány stb. s azért nekünk oly édes „hazánk" is. De fanyar: amit a „Világ" és az e mögött álló idegen világ propagál.

Hiába nógatott feleségem a szinházba. A nagy világ szinpadján és édes hazánk jelenlegi „brettli" játékán lefolyó sok elszomoritó esemény elvette a kedvemet a nekünk oly sokszor tragikus — bécsi szinjátéktól, jobban mondva, kétszinü játéktól.

— a. j. —

A villanvilágitás bevezetésére ötvennél is többen jelentkeztek a villamos telepen. Ott mindenkit a rendőrhatósághoz utasitanak, mert a tüzelési és világitási kormányrendelet a takarékosság elérése szempontjából az ellenőrzést arra bizta. A rendőrhatóság viszont azt az álláspontot foglalja el, hogy luxus világitásra itt senkisen rendezkedik be, ha tehát a telepnek áramszolgáltatásában nincs nehézség, csak szolgálja ki a jelentkezőket, a kérvényezéssel és ennek elintézésével járó irásbeli munka és személyes eljárás elkerülésével. Csakhogy a telepet Budapestről ugy irányitják, hogy hatósági engedély nélkül ne kapcsoljanak be senkit a hálózatba, a telepvezetővel való tárgyalás pedig azt eredményezte, hogy van is áram, meg az is lehetséges, hogy egyszerre csak nem lesz, de szerinte ha nem lesz, nem a most jelentkezettek okozzák azt, hanem az, hogy egyáltalában nagyobb hiány lesz a nyersanyagokban, daczára annak, hogy a polgármester szorgalmas faszéntermeléssel igyekszik a kokszhányon segiteni és ez sem lenne kielégitő, a Ganzgyár pedig szintén nem tudna szerezni. — Minden áron tehát a hálózatnak minden ujabbi megterheléséért a hatóságra háritják a felelősséget. Ez tehát most ugy intézi ez ügyeket, hogy a telepről a hatósághoz utasitottaknak kérvényét a telephez teszi át véleményezés végett, elbirja-e a telep a bekapcsolást az üzem folytonosságának veszélye nélkül. Ha igen, természetesen megadja az engedélyt, de aztán mégis csak a telep felelős az áramszolgáltatás teljesitőképességéért, ami meg is illeti, mert csak az tudhatja, mire képes és annak képezi kötelességét, hogy arra képes is legyen.

A hetfői vásár főtéri forgalma szomoru képe volt a háborus helyzetnek. Alig volt sátor, de vevő sem. A vásározó tótok, néhány gyékényes és limlomárusitó: minden vásár elmaradhatatlanjai, akik ha tönkre is mennek mozgó seftjükkel, mégis azt mondják: „hát miből éljek?" Mert a vásározó mindig csak megél valahogyan. — Nagyobb forgalom csak a zöldségvásáron volt. Nem sokkal kevesebb volt a hozatal, mégis reggel 50 fillérre tartották a zöldségek csomóját s mert a szép szóra nem hallgattak, a rendőrkapitány összegyüjtötte őket egy helyre, elmagyarázta nekik mennyi a maximálára, hogy mennyit számit hozzá fuvar- és egyébb költségre, hogy mennyi a soproni ára, hova minden héten szállitanak és végre mi lesz a következménye makacsságuknak. Ez használt. Rögtön 1·40 fillérbe számitották kilóját, avagy 30 fillérbe csomóját, ami kb. egyforma ár, a hagymát 1·60 fillérért, de azért akadt, ki 1·80 és 2.00-ért is fizette, olyan, aki meg nem állhatja, hogy áremeleőn ne kedveskedjék. Elkelt minden készletük. Délutánra maradt csekély, már kiválogatott mennyiségükből 8 csomót is adtak 2 koronáért. — Igen sok gyümöcs is került a vásárra. A vásározók és a vidéki nép gyorsan elkapkodta. — Igazi vásári élénkség csak a marhavásáron volt. Óriási felhajtás volt, melynek kb. fele vevőre is talált, nagyon jó árak mellett. Elő sulyát az ökörnek 4·—4·50-ért fizették, tehenekét 3·40—3·80-ért. Sertés is sok volt és igen jó árért vették. Mintegy husz waggon szarvasmarhát a hadseregszállitók vettek meg. — A marhavásár előtti utcában elhelyezkedett néhány csizmadia trafikszerü megrohanásnak volt kitéve. Ugy fizették, ahogyan követelték. De akadt egy vevő, aki a 325 koronával kifizetett csizmát mégis drágálotta és felülvizsgálatot kért a rendőrhatóságnál, mely bizottsági megbecslésre elküldte Sopronba Cipész csak egyetlen egy jott a vásárra.

Kabátot lopott a soproni vasuton Kereszturnái egy cigányasszony, de mikor a károsult Horváth Gyulané nála megtalálta, azt mondta, hogy csak őrizetbe vette, mert nem tudta kié. Ezért aztán őt vette őrizetbe Rusznyák Samu szabadságra hazatérő katona s átadta itt a rendőrségnek, mely őt a soproni járásbiróságnál feljelentette.

Csizmát lopott Horváth Istvánné peresznyei cipész sátorából Hodosi Mártonné csatári cigányasszony a vásáron, de mert ez csak hétköznapra való, egy pár cipőt is ily olcsón szerzett. Persze nem vette észre, hogy a rendőrbiztos mily élesen figyeli, ki azt is látta, hogy Maszka Mihályné horvátlói barátnője miképen segiti ebben. Tettenérésnél mindent tagadtak, de mikor egész eljárásukat fotografiai hűséggel adta elő nekik a biztos, beismerték tettüket. A járásbiróság itélkezik majd felettük, hol ők már nem ismeretlenek.

Két havi lisztet kaphat mindenki, aki városi ellátásban van. Ezt azért ajánlja fel a város, mert raktárhelyisége igen szük, de a fogyasztókra nézve is előnyös, ha nem kell kéthetenkint vásárolni és az otthon tartott készlet mégis csak biztosabb. A jelentkezők ezt csakis kedden a népszövetségi elosztó helyiségben kaphatják.

A városi közélelmezési irodát a városházán az ujonnan átalakitott udvari helyiségben, az uj kút melletti tágas szobában helyezték el. De itt is az ablakokon át történik a közönség kielégitése, ami kényelmesebb is. Ez az uj helyiség egyébként történelmileg igen nevezetes. Boltives mennyezetén egy nagyon primitiv rajzu városi cimer látható, melyen két nev van megörökitve, de, ami a fő, a dátum, azt elfelejtették, talán azon feltevésben, hogy a „derzeit"-ot (ez időben) is ugy megértik, mint ama templomfelirat: „épült helyben." A cimer felett ez áll: Michael Krugovits derzeit Stadt-Richter (ez időben városbiró) alatta ez: Zölestin Leudentroszt derzeit Stadt Kämmerer (ez időben városi kamarás.) A város monográfiájából megállapitható, hogy 1812 ben épült levéltári célra, mert annak az emeleten való elhelyezését ismételten tüzvész veszélyeztette.

Adományok. A létesitendő Országos Postáskórház céljaira nagybecsü adományokat juttattak a helybeli postahivatalhoz: a Kőszegi Takarékpénztár 100 kor., Eisner Kamill keresk. 1 mázsás, gyáros 100 koronát. Az adakozóknak hálás köszönettel adózik a magyar postaszemélyzet orsz. közp. hadsegélyző bizottsága.

Házasság Megházasodott Horváth Jenő, a bandánk cimbalmosa. Mikor ügyesen veri azt a hangszert, az ember azt hiszi, hogy egy szerény kis fiu. Mióta kissé jobban látni a bajuszát, már készek voltunk elhinni, hogy fiatal ember. Most ő végett vetett ennek a férfiasságában való kételynek. Elvette feleségül Nyári Erzsébetet, akit ugyis már régen szeretett, de csak ugy titokban. Most, hogy felesége van, most már azután „ember a talpán." Ha még oly kicsinek is látszik a cimbalom mellett, de a felesége mellett — férfi. Isten ucese egész férfi. Egy nagyon helyes kis fiu és leány a bizonyiték, mondja ő. O volt különben a bandának az utolsó legénytagja. Kiverte a cimbalomból, hogy „nekem olyan asszony kell" s az e heti lakodalmán meg is lett a bracsás és kontorás segédlete mellett, azóta meg az a kedvenc nótája: „hogy engem az asszony, ekszcelroztasson, olyan nincs, olyan nincs, olyan nincs a sifonérba" csakhogy a fenye primás sunyi mosollyal attól tart, hogy ez csak olyan suszterinas futyülése az erdőben. Majd meglátjuk.

Mint szökeveny katonat keresik az 1897 évbeli Scheer Józsefet. Aki tud felőle közölje a hatósággal.

A kőszegi „egri hős". Kálmán Lajos köztisztelt igen érdemes polgártársunkat, ugy is mondhatnók, első cipészipárosunkat tette meg azzá a „Cipész Szaklap" e heti száma. Vezérczikkben „Kőszegi panasz" czimén ünnepli mint ilyen, mert terjedelmes levélben panaszkodni bátor a hatóságok ellen, amiért a cipészeket az árak miatt a vásáron ellenőrzi, ellenben a „bőrkereskedő fejedelmeket" nem, a napilapok ellen is, mert ezeknek üzelmeit szóvá nem teszik. Egy szóval sem mondjuk, hogy polgártársunknak nincsen igaza, de ha annyi adata van mint czikkében felsorolja és valóban „egri hős", hát miért nem jelenti fel őket? Hányszor megirtuk e lapban, hogy a visszaélések egyik oka az, hogy nem ennek a feljelentés jogával, a hatóság pedig nem lehet jelen minden bevásárlásnál. Ha az ország sok millió cipőfogyasztója és nem tudjuk hány ezer cipésze mind élne e jogával, már régen megszünt volna az összes árucikkek e legnagyobb uzsorás üzelme. De nem teszik. S miért nem? Mert inkább követik a „bőrfejedelmek" példáját s ötszörös-tizszeres árt számitanak valamint a termelők, kereskedők, iparosok, gyárosok, szintugy a cipészek is. Ez igy tart már három esztendeje és ezt nem tudta eddig a „Cipész Szaklap"? A kőszegi „egri hős" „példaadó bátorságára" volt szükség, hogy még a szaklap is csak most feljajduljon? Már régen véget vethetett volna e helyzeten az ország cipészeinek tömörülése, ha nem akarnának a „fejedelmek" zavaros vizében azokkal együtt halászni. Egészen nyiltan vallotta egy kőszegi cipészmester, mikor tulmagas árért felelősségre vonták, hogy „ha a bőrösök a régi ár tizszeresét, sőt huszszorosát is szedik árujukért, hát miért ne tehetnők azt mi is, hiszen csak ugy jut a munkadij a nyersanyag arányába!" Bizony, bizony, a magyar termelő, a magyar gyáros, a magyar iparos, a magyar kereskedő, a bagoly és veréb közmondását juttatja az ember eszébe, de a két varjuét is, melyek nem vájják ki egymás szemét, no meg „az egyik 19 a másik egy hijján 20" is találóan alkalmazható.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: Háborus híradó. Terje Vigen. Szinmű 3 felvonásban. Az érzékeny pont. (Vigjáték.)

A közönség köréből.*)

A trafik.

Láttuk csütörtökön, hogy a pénzügyi kormány uj rendelkezése, az egy időben való kiárusitás, sem válik be. Sőt még az előbbi rendnél is roszabb.

Nem tudom, hogy segitenek e bajon és a jó Isten a megmondhatója, hogy mikor, mégis megkockáztatok egy eszmét a baj enyhitésére. Talán magvává teszi a hatóság vagy pénzügyi biztos.

A katonaság feltétlenül kikapcsolandó. Legyen külön trafikjuk, vagy a parancsnokság gondoskodjon róla.

Minden hivatal, intézmény, gyári üzem, nagyobb műhely, a nyugdijasok stb. maga irja össze szükségletét. Ha illetéktelent vettek fel, azon a héten semmit sem kapnak. Ha a szállitmány beérkezik, mennyiségéhez képest a főtrafik a pénzügyőrség jelenlétében teljesiti a felosztást az emlitettek egy-egy megbizottjának s ami marad azt kiárusitják a többieknek.

Levegőszivó Burnót
nyugalmazott szivarvéggyujtő.

*) E rovat bárkinek panasza felvételére dijmentesen áll rendelkezésre, ha tisztes hangon van megirva.

Vidéki hirek.

Vaskoronarenddel kitüntetett hadnagy. Rábahidvégi születésü Lakatos Ferenc 23. gyalogezredbeli hadnagynak nyolcadik kitüntetésül Ő felsége a vaskoronarendet a kardokkal adományozta, az ellenség előtt megszámlálhatatlan esetben tanusitott kiváló vitéz magatartásáért.

A nemescsói ifjuság által f. hó 7.-én a vöröskereszt javára rendezett mulatság alkalmával a következő felülfizetések folytak be: Nagys. Weöres István K. 10·—, Koltai Gyula 4·—, Schröth Gyula 4·—, Velenczei Gizella 3·80, Zsigmond Ernő 2·60 Huchauser Gyula 2·60, Badics Ádám 2·80, Sarodi Gyula 1·80, Eder Józsefné 1·60, Kajtár István 2·60, Mogyorósi Gyula 2·60, Koltay Lajos 1·60, Németh Kálmán 2·40, Prátser Erzsi 3·—, Szigeti Mariska 2·80, Slégl Anna 2·80, Tángl János 1·80, Tángl Flórián 1·80, Naivirt Flórián 1·80, Tolnai Lujza 1·80, Kajtár Lidi 1·60, Gáspár József 1·60, Gáspár Anna 1·20, Boros János 80 fill., Sztrokay Károly 80, Németh Imre 80, Sztrokay Juliska 80, Kajtár Gyula 80, György Kálmán 80, Takács Gábor 80, Sztrokay Lina 80, Snápor János 80, Snápor Róza 80, Perger Gyula 80, Schroth János 80, Prátser József 80, Kolonics Sándor 80, Mikó István 80, Hideg Györgyné 80, Kis Sándorné 80, Dávid Jánosné 80, Koltai Ilka 80, Tolnay Lina 80, Pintér Istvánné 80, Horváth Emilia 80, Horváth Fáni 80, Boros Eszti 80, Czipot Juliska 80, Komjáti Vilmos 80, Németh Józsefné 80, Németh Pálné 80, Németh Jánosné 80, Kultsár Pálné 80, Tóth Lajos 80, Pap Irma 80, Gunics Erzsi 80, Gunics Teréz 80, Prátser János 80, Bernáth Samu 80, ifju Horváth Jánosné 80, ifju Pintér Samuné 80, Kolonics Sándorné 60, Sztrókay Sándor 40, Tóth István 40. Horváth Lajos és Kis Lajos mint rendezők. E nemesszivű adományokért a vöröskereszt nevében hálás köszönetet mond a rendezőség.

Az őrlési rendelet megváltoztatása. Sok panasz merült fel az őrlésről szóló rendelet miatt, mert, mint ismeretes, a rendelet legföljebb három hónapi szükségletre engedélyezte az őrlést. Különösen oly helyekről érkezett sok panasz az országos közélelmezési hivattalhoz is, ahonnan a malmok távol fekszenek s igy az évi négyszeres őrletés sok költségbe s a fuvarhány miatt különösen sok nehézségbe ütközött. A közélelmezési miniszter értesitette az alispánt, hogy méltánylást érdemlő esetekben a törvényhatóság megengedheti a községi elöljáróságoknak, hogy az őrlést három hónapnál hosszabb időtartamra, esetleg egész esztendőre is engedélyezzék. Ez esetben azonban az elöljáróság személyesem felelősséggel tartozik az őrlési engedélyek kiadásáért, s azt, aki a lisztkészletet nem rendelet által megállapitott adagolás keretén belül fogyasztja el s közellátásra szorul, megbüntetik.

Vetőmagfelhasználás szabályozása. A vármegye alispánja Vasvármegye gazdasági egyesületének és a m. kir. gazdasági felügyelőségnek meghallgatásával vetőmag czimén katasztrális holdanként az alábbi mennyiségnek visszatartását engedélyezte: 1. Babból: fészekültetésnél 60 kg-ot, sorbaültetésnél 180 kg.-ot. 2. Borsóból: szórva vetésnél 160 kg.-ot, sorbavetésnél 120 kg.-ot. 3. Lencséből: szórva vetés 100 kg.-ot, sorbavetésnél 80 kg.-ot. 4. Takarmányborsóból: ugyanannyit, mint a borsóból. 5. Hajdinából: szórva vetésnél 60 kg.-ot, sorbavetésnél 40 kg.-ot. Lóbab a törvényhatóság területén nem vettetik, a vetőmagmennyiség megállapitásának szüksége ez okánál fogva nem forog fenn. A 3 utolsó gazdasági év átlagában terményenként bevetni szokott területnél nagyobb területre szükséges vetőmagot senki sem tarthat vissza.

Hinarba került krumplidrágitó. Slezák Vitus, pozsonyi mérnök, nyitramegyei birtokán termett 10 waggon burgonyáért 39,000 koronát követelt, ami 61 filleres árnak felel meg. Feljelentés folytán detektivek ugy intézték el tettenérését, hogy a vétel megkötése után nyomban ott termettek és megállapitották a tényállást. A pozsonyi rendőrbiró elkobozta a 10 waggon burgonyát, 3 havi elzárásra és 2000 kor. pénzbirságra itélte, ezen felül még az elérni akart nyereség duplajára, vagyis 78,000 korona pénzbirságra is.

Tettenért vasuti fatolvaj. A szombathelyi állomás területén, éppen mikor a kerítésen átdobott három hasáb bükkfát Orbán János vasuti alkalmazott, észrevette Havas Imre délivasuti fűtőházfőnök. A tettenért tatolvaj menekülni próbált, mikor azonban ez nem sikerült, azt mondta, hogy a fát mozdonyon hozta Bükkről. Ezt a mentséget a főnök nem fogadta el, mert nyilvánvaló volt Orbán bűnössége, akit feljelentett a rendőrségen.

Megbüntetett petroleumos falusiak. A szombathelyi rendőrség Czeglédy Róza csényei leányt, aki 2 kiló kukoricáért 1 liter petróleumot vett, de nem mondta meg kitől, 10 korona, Szabó Ignácné csényei asszonyt, aki tojást adott petroleumért, 5 korona pénzbüntetésre itélte.

Heti krónika.

A képviselőház pénzügyi bizottságában tárgyalták a négy havi költségvetési felhatalmazást. Wekerle miniszterelnök kifejtette, hogy uj adókkal kell az államháztartás fentartását biztositani és hogy valutánkról legközelebb az Osztrák-Magyar Bank fog nyilvánosan beszámolni a papirpénzforgalom jelenlegi helyzetének feltárásával. A hadisegélyt személyenkint 1 kor. 20 f.-re fogja felemelni és a városokban még ezen felül is pótlékot fognak kapni és hadi segélyben fognak részesülni a 3 évet kiszolgált tényleges állománybeliek is. Tisza István felszólalására, hogy a felmentéseknél, de egyébként is pártpolitikai szempontból járnak el a főispánok, ő is, a belügyminiszter is azt felelte, hogy a kormány ezt nem helyesli és majd tesz róla, hogy az ilyen panaszra többé ok ne legyen, mivel az együttműködés harmoniáját megzavarni nem engedi. Tisza ezt megnyugvással tudomásul vette. A javaslatot egyhangulag megszavazták.

Az egyházi épületek rézanyaganak rekvirálása. A honvédelmi miniszter rendelete szerint az egyházi épületeken levő mindazon rézanyagot, amelynek önkéntes felajánlása még nem történt meg, hadicélokra igénybevettnek jelenti ki. Ez alól kivételnek csak az illető épület történeti vagy művészeti értékkel biró volta esetén van helye.

Vilmos csaszar a török seregek marsallja. A szultan Vilmos csaszart, ki most Konstantinápolyban v lt latogatóban, kinevezte az ozmány hadsereg marsolljává. A kinevező dekrétumot és a marsallbotot a szultan személyesen adta at a császárnak.

Megkezdik a gabonaatvetelt. A közélelmezési miniszter elrendelte, hogy a gabona átvevő bizottságok október 22 én kezdjék meg működésüket. Ha a bizottságok befejezték működésüket, pénzügyőrök, csendőrök és határrendőrök kutatnak majd az elrejtett készletek után. Akinél elrejtett gabonát találnak, azt szigoruan megbüntetik.

A takarmanyrepa zar ala vetele. A kormány a takarmanyrépat zar ala vette s annak maximális árát vasutallomáshoz szállitva métermázsánként tizenkét koronában állapitotta meg. Még nem teljesitett szerződéseket ezentul csak a Takarmány Forgalmi Részvénytarsasag hozzajárulasaval szabad lebonyolitani. Takarmányrépának a vámkülföldről való beszerzésére a kormány rendelete nem vonatkozik.

A zsakok forgalmanak korlatozasa. A hivatalos lap a kormany rendeletet közli, amely szerint a zsákszükséglet biztositasa érdekében a kereskedelmi miniszter Zsakbizottsagot alakit. A zsakok tulajdonosai kötelesek készletuket az október 15 én volt állapot szerint legkésőbb 25 ig bejelenteni. A bejelentési kötelezettség nem terjed ki egy egy önálló gazdasági üzemben használt 500 drb. zsakra, valamint a magánháztartásokban levő zsakokra. Uj zsakok csak a zsákbizottság engedélyével hozhatok forgalomba. Ezentul minden zsakot használt, vagy uj, megtöltetlen állapotban csak a zsakbizottsag engedélyével szabad szállitani.

Hirek a háboruról.

Kornilov öngyilkos kiserlete. A munkástanács lapja közli, hogy a mult héten Kornilov öngyilkos kisérletet követett el, amelyet csak az utolsó pillanatban lehetett megakadályozni. Kornilov üvegcseréppel elvágta karján az ütereket.

Megszüntettek a Kornilov elleni eljarast. Kornilov védője egy lap munkatársának kijelentette, hogy a kormány Kornilov ellen megszüntette a hazaárulási pert, mert a kormány maga rendelte el, hogy a harmadik lovashadtest Pétervár ellen vonuljon.

A nemet csaszar utja es a béke. Bécsi diplomaciai körökben Vilmos császár konstantinápolyi utjának rendkivüli jelentőséget tulajdonitanak. E látogatás alkalmával szóba kerül a keleti kérdés végleges megoldasa is és az eredmény a békére nagy jelentőséggel birhat.

Nemet egyetemi tanarok a beke egyzekről. A berlini egyetem negyvennyolc tanára Michaelis kancellárhoz beadványt intézett, amelyben kijelentik, hogy a pápa békejegyzékére adott felelet alkalmas tárgyi alapot szolgáltat arra, hogy Németország becsületét, jövőjét biztositó béke felől targyalhassanak.

Nyilatkozas Elszasz-Lotharingia sorsarol. Dusche báró államtitkár kijelentette a Wolf ügynökség tudósitója előtt, hogy Németorszag sohasem tett ajanlatot Franciaországnak, hogy Elszász-Lotharingiat hajlandó visszaadni, német terület átengedése pedig valamely idegen hatalomnak — sohasem lehet béketárgyalások alapja.

A nemet flotta a rigai obolben. A német tengeri haderő Ösel sziget déli csucsán elnémitva a nehéz üteget, benyomultak a Rigai öbölbe. Október 17 én folytattak előnyomulásukat kelet felé s egészen a Moon-sundig uralják a tengert.

Az olasz front harcai. Az egész Isonzo fronton, melyen most viharos és esős idő uralkodik, a kölcsönös tüzérségi tevékenység normális. Csak a front legészakibb részen, a Mizli Vrhtól északra a tüzelés élénk. A Gabriele szakaszon az olaszok több előretörését véresen visszautasitottuk. Karinthiában és Déltirolban az ágyutüz a Plöcken területén és Asiagonál volt élénk.

Egy tengeralattjaro bravurja. Az U. 39. buvárhajónk a 3 háborus esztendő alatt kiválóan bevált Forstmann sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt a többek közt Gibraltár szoros előtt 5 értékes kötött gőzöst sülyesztett el több, mint 20000 bruttotonna űrtartalommal. Az elsülyesztett hajók közt volt a Normandol 2862 tonnás felfegyverzett angol gőzös, a Mersario 3847 tonnás, az Almera 4383 tonnás, a Lucerie 4403 és a Nikosh Maru 3555 tonnás japán gőzös. A 3 napon belül megsemmitett hajókkal 31,500 tonna szén sülyedt el, amelyből 25,000 tonna Olaszország téli szükségletére volt szánva.

Ösel sziget elfoglalasarol és ennek várható következményeiről a Birsevija Vjedomoszti a következőket irja: A németek partraszállása egészen meglepő volt és éppen ezért teljes sikerrel járt. A következménye az lesz, hogy Ösel szigetén kivül elveszitjük Dago, Wormsz és Moon szigeteket is és ott elhelyezett csapataink és hadianyagunk az ellenség kezére jut. Védelmi vonalunkat most vissza kell vonnunk a Reval—Baltisport—Hapsal—Pernau—Hainas vonalra. (Az emlitett helységek az esztlandi partvidék kikötői.) Uralmunk a rigai öbölben elveszett. Szárazföldi frontunk meg fog hosszabbodni és miután a német tengeri haderők a finn öböl bejárata felé nyomultak előre, a harci területet ki kell terjeszteni Pétervár felé. Ez a front magában fogja foglalni Finnország déli partvidéket is. Északi hadseregünk nehéz helyzetben van és Pétervárt is közvetlenül fenyegeti a német előnyomulás. Most már minden eshetőséggel számolni kell.

XXXI.? magyar királyi

jótékonycélu államsorsjáték

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznu és jótékony célokra fog forditatni.

Ezen sorsjátéknak összesen 14 885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475 000 koronára rug készpénzben.

Fönyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 fönyeremény — 30,000 kor. készp.		10 nyer. á 400 K	4,000 K	készp.
1 „ — 20,000 „ „		40 „ „ 150 „	6,000 „	„
1 „ — 10,000 „ „		100 „ „ 100 „	10,000 „	„
1 „ — 5,000 „ „		200 „ „ 50 „	10,000 „	„
5 nyer. á 1000 K 5,000 „ „		2500 „ „ [illegible] „	[illegible]	„
5 „ „ 500 „ 2,500 „ „		12 000 „ „ 10 „	120,000	„
1 „ „ [illegible] „ 2,500 „ „		14885 nyer. összesen	475,000 K	készp.

Huzas visszavonhatatlanul 1917 evi dec ho 6-an.

Egy sorsjegy ára 4 korona

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóság által Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkivül kaphatók valamennyi posta-, adó, vám- és sóhivatalnál, a összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltó üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottojovedéki igazgatóság.

Női segéderők

irodai, ápolónői és házi szolgálatra kerestetnek a helybeli barakkórház részére. Bemutatás 8--11 óráig d. e. a kórházparancsnokságnál Frigyes-főherceg laktanya.

Értesitem a n e kereskedő urakat, hogy Szombathelyen **Kisfaludi Sándor utca 28.** szám alatt

mérlegkészitő műhelyt

nyitottam.

Egyben tudatom, hogy mindennemü mérlegek javitását és hitelesitését elvállalom.

Nagyobb számu mérleg egyhelyre való összehordásanál hajlandó vagyok a javitást vidéken is elvégezni.

Tisztelettel
Horváth József.

Védjük

katonáinkat a 25 év óta kitünően bevált

Kaiser-féle Mell-karamellák

a „3 fenyővel".

Miió ember használja saját javára

KÖHÖGÉS,

rekedtség, elnyálkásodás, görcsös és szamárköhögés, hurut, légcsőhurut ellen, valamint hülések megakadályozására, enelfogva minden katona szivesen fogadja!

6100 közjegyz. h. bizonyitvány orvosoktól és magánosoktól a legjobban igazolják biztos hatásukat és közkedveltségüket.

Csomagja 30 fillérért, szelence 60 f.-ért kapható SCHAAR JÓZSEF füszerkereskedésében, valamint LENDVAY LAJOS és KÜTTEL DEZSŐ gyógyszerészeknél Kőszegen és az összes gyógyszertárakban.

Kérjen időszaki értesitőt!
Amatőr munkát szakszerüen végez!

Figyelem!

Veszek uj és viselt cipőket, csizmákat, férfiruhákat a legmagasabb árért. Levelezőlap elegendő értesitésre és azonnal jövök. **Pavetits János, Várkör 32. sz.**

Eladó ház.

Villaszerü adómentes szuterrain épitkezésü ház gyümölcsössel a főgimnázium közelében, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Butorozott szobát

külön bejárattal, esetleg villanyvilágitással keres magányos irodahölgy. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, pegnyomásos levélpapirra, boritékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghivókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, cimkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-féle ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Kőszegvidéki Képesnaptár", „Günser Bezirkskalender" és „Hrvatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga" kiadóhivatala.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strausz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó $3\frac{1}{2}$%-os kamatozással betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat, kifizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és bankügyleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**

Szombathely. Alakult: 1837-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2,250.000 korona.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen